

KAZANLARDA ENERJİ VERİMLİLİĞİ SEMİNERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Şubemiz ile Türk Tesisat Mühendisleri Derneği Eskişehir Temsilciliği tarafından ortaklaşa düzenlenen seminerlere Mart ayından yeniden başlandı. “Kazanlarda Enerji Verimliliği” konulu eğitim semineri 16 Şubat 2010 tarihinde MMO Eğitim Salonu'nda gerçekleştirildi.

Konuyla ilgili sektörde çalışan Oda üyelerinin katıldığı seminerde açılış konuşmasını Şube Yönetim Kurulu Üyemiz Atila TOMSUK yaptı. Etkinliğimize konuşmacı olarak katılan Makina Yüksek Mühendisi Abdullah BİLGİN “Ülkemizde kullanılmakta olan enerjinin %35 yapılarında, %35’ide sanayide tüketiliyor. İkisinin toplamı olan %70 yapılarında ısıtma, soğutma ve endüstride sıcak ve soğuk akışkanların üretiminde kullanılıyor. %70’lik bölüme baktığımızda kazanların yaygın kullanılan en önemli parametre olduğunu görüyoruz” dedi.

BİLGİN konuşmasının devamında; “Bir başka değerlendirme ülkemizde birim ürün üretiminde kullanılan enerjiye baktığımızda ki buna “Enerji Yoğunluğu” denir. Bu değer Avrupa Birliği'nin 2 katı Japonya'nın 4 katı olduğunu görüyoruz. Bu değer irdelendiğinde Avrupa esas alındığında %50 Japonya esas alındığında %75 enerji tasarrufu potansiyelimiz olduğunu düşündürmektedir.

Yapı ve Sanayi sektöründe bu potansiyelin harekete geçirilmesi yapılarında Isı yalıtımından başlayarak ısıtma ve soğutma da kullandığımız yüksek verimli cihazlara sanayide oluşan atık ısı potansiyelinin geri kazanılmasına yapılarında iç konfor şartlarının düzenli olarak kontrolüne kadar pek çok alanda enerji etkin ve akıcı kullanılması ile mümkündür. Bu amaç doğrultusunda toplumsal bilincin geliştiril-

mesi yasa ve yönetmeliklerimizin buna göre düzenlenmesi gerekmektedir” dedi.

Sivil toplum örgütleri olarak bilginin paylaşılması toplumsal bilincin geliştirilmesi amacıyla gerçekleştirilen bu etkinlikte kazanlarda enerji verimliliğine etki eden parametreler, kazanlarda periyodik kontroller, kazanlarda geri kazanım sistemleri konusunda bilgiler verilmiş, soru ve cevap bölümü katılımcıların etkin ilgisiyle devam etmiştir.

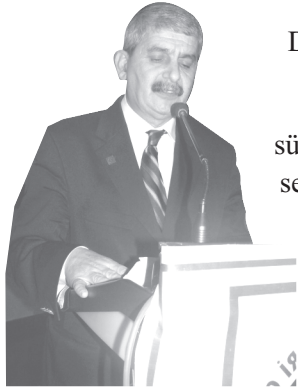

BİNALARDA ENERJİ PERFORMANSI YÖNETMELİĞİ VE UYGULAMALARI SEMİNERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

5 Aralık 2009 tarihinde yürürlüğe giren “Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği ve Uygulamasına yönelik olarak üyelerimizi, yerel yönetimleri, yapı denetim büroları ve sektörde ilgili çalışanları bilgilendirmek amacıyla 19 Şubat 2010 tarihinde “Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği ve Uygulamaları Semineri” gerçekleştirildi. MMO Şube Sekreteri Nergis UYGUN BAŞ'ın yönettiği panelde konuşmacı olarak Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü'nden Murat BAYRAM ve Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi Teknik Görevlisi Berkay ERİŞ katıldı.

Anemon Otel Eskişehir Salonun'da gerçekleştirilen 200 kişinin katıldığı seminerde MMO Eskişehir Şube Başkanı R. Erhan KUTLU açılıшта şöyle konuştu:

Değerli Katılımcılar,

Günümüzde küreselleşme süreci, ticari, mali ve sanayi sermayenin faaliyet alanları, ulusal sınırları aşarak çok uluslu şirketlerin egemenliğinde, dünya çapında yeni düzenlemeleri dayatmaktadır.

Uluslararası sermaye teknoloji ve enerji alanında bir egemenlik ve hegemonya mücadelesi yapmakta, bu anlamda enerji ve enerji kaynakları büyük önem taşımaktadır. Dün olduğu gibi bugünde dünyamızda yaşanan savaşların, işgallerin, siyasi ve ekonomik krizlerin en önemli unsurlarından birinin enerji olduğunu yaşıyoruz.

Enerji, toplumsal yaşamın başlangıcından itibaren insan ve toplum yaşamı için en önemli bir vazgeçilmezdir. Enerji ülkelerin ekonomik ve sosyal olarak gelişiminde, dolayısıyla insanların, toplumsal refahın artırılmasında en önemli bir etkidir.

Enerji sektöründeki küresel fiyat dalgalanmaları, gelişmekte olan ülkelerdeki hızlanan enerji talebi artışı, enerji üretiminde günümüzde büyük yer tutan fosil kaynakların geleceğe ilişkin enerji senaryolarında tükeneneğinin yer alması ve küresel ısınmadan kaynaklanan iklim değişiklikleri dünya genelinde enerji güvenliği riskleri oluşturmaktadır. Bu durum bütün ülkeleri yenilebilir enerji kaynaklarına ve enerji verimliliğine yöneltmiş, bu konulardaki kararlı adımları hızlandırmıştır.

Kalkınma sürecinde olan ülkemizde sanayileşme faaliyetleri, yeni teknolojilere ulaşım çabaları, hayat standartlarının yükselmesi ve artan nüfus her yıl daha fazla enerji kullanımına neden olmaktadır.

Enerji kaynakları açısından kısıtlı kaynaklara sahip ve dışa bağımlı olan ülkemiz için enerji ihtiyacımızın yeterli, güvenilir ve ekonomik olarak sağlanması temel hedef olmakla birlikte, bu hedefe ulaşma yolunda enerjinin verimli kullanılması ve enerjide tasarruf sağlanması en önemli araçlardan biridir. Bu nedenle sanayimizde, binalarda ve ulaşımdaki kayıpların en aza indirilmesi, üretimden, tüketime yaşamın her alanında enerjinin verimli, akılcı, etkin kullanımı, ülkemize olduğu gibi bizlere de ekonomik katkı sağlayacağı için büyük önem taşımaktadır. MMO olarak enerjinin verimli kullanımında alt yapının oluşturulmasının en büyük enerji kaynağı olduğuna inanıyoruz.

Enerji Verimliliği Kanununa bağlı olarak binalarda ve sanayide enerjinin verimli kullanılması ile ilgili

yönetmelikler yayınlanmıştır. Hepinizin bildiği gibi kanun ve yönetmeliklerin çıkarılması önemlidir, ancak bunların uygulamada ve yaşama geçirilmesi konusunda büyük önem taşımaktadır.

Bu gün burada odamızın çıkarılmasında katkı verdiği, Enerji Kaynaklarının ve Enerjinin kullanımında verimliliğin artırılmasına dair yönetmelik kapsamında 'Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği' konusunda yeni düzenlemeleri beraberce değerlendireceğiz. Konu ile ilgili olarak bizleri bilgilendirecek, Yönetmeliğin oluşmasında çalışan değerli meslektaşımız Bayındırlık ve İskân Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü Şube Müdürü Murat BAYRAM ve Odamız adına Berkay ERİŞ'e sunumlarından ve katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Enerji verimliliği, enerjinin etkin kullanımı, enerji tasarrufu ile ilgili bu v.b

çalışmaların meslektaşlarımızla beraber halkımızın da bilinçlenmesi, kamuoyu ile paylaşılması, yaygınlaştırılması amacıyla eğitim, seminer, broşür, sergi vb. etkinlikleri sizlerle beraber yapmaya devam edeceğiz.

Katılımlarınızdan dolayı Yönetim Kurulumuz adına teşekkür eder, saygılar sunarım.

Seminer sonunda soru-cevap bölümünde katılan üyelerimizin soruları cevaplandı. Etkinliğimiz Şube Sekreterimiz Nergis UYGUN BAŞ'ın konuşmacılara plaketlerini takdim etmesiyle son buldu..

ODAMIZDA ENERJİ YÖNETİCİLİĞİ EĞİTİMLERİ

Odamıza verilen B Sınıfı Yetki Belgesi kapsamında bina ve sanayi sektörlerine yönelik enerji yöneticiliği eğitimlerimiz 2009 yılının sonlarında başlamıştır.

İstanbul'da başlayan bu eğitimlerin diğer şubelerimizde de verilebilmesine yönelik çalışmalarımız sonuç vermiş ve dört şubemizde daha eğitimlerin verilmesi konusunda gerekli başvurularımız yapılmıştır.

Altyapı eksikliklerimiz tamamlanmak üzere. 2010 yılı içinde belirlenen bu illerde eğitimlerimiz başlayacaktır.

Ayrıca Odamızca, B Sınıfı Yetki Belgesi kapsamının genişletilerek A Sınıfı Yetki Belgesi alınması için çalışmalara hız verilmiştir.

TMMOB'DAN

TMMOB TÜRKİYE'DE ÖZELLEŞTİRME GERÇEĞİ III. SEMPOZYUMU DÜZENLENDİ

TMMOB'nin ülke genelindeki özelleştirmelerin sorgulanması ve toplu bir bilanço çıkarılması amacıyla düzenlediği "TMMOB Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumu"nun üçüncüsü, 5 Aralık 2009 tarihinde Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi'nde gerçekleştirildi.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI'nın açılış konuşmasıyla başlayan sempozyumda, özelleştirmenin günümüzde geldiği nokta, emek örgütlerinin üyeleri ve uzmanları ile bilim insanlarınca tartışıldı.

Sempozyumun ilk oturumunda "Ülkemizde ve Dünya'da Yaşanan Özelleştirmelerin Genel Değerlendirmesi" yapıldı. Sunuşunu Prof. Dr. Korkut BORATAV'ın gerçekleştirdiği oturumda Prof. Dr. Bilsay KURUÇ ve Prof. Dr. İzzettin ÖNDER konuşmacı olarak yer aldı. Prof. Dr. İşaya ÜŞÜR'ün sunuşunu gerçekleştirip, Prof. Dr. Hayri KOZANOĞLU ve Doç. Dr. Filiz ÇULHA ZABCİ'nin konuşmacı olarak yer aldığı ikinci oturumda ise "Özelleştirmelere Karşı Yeniden Kamu ve Sosyal Devlet Anlayışı" konusu ele alındı. Sempozyumun üçüncü oturumunun konusu "Yaşanan Küresel Ekonomik Kriz Karşısında Yeniden Kamu Girişimciliği" idi. Prof. Dr. Aziz KONUKMAN'ın sunuşu yaptığı oturumun konuşmacıları Ekonomist Yazar Mustafa SÖNMEZ ve Prof. Dr. Sinan SÖNMEZ oldu.

Sempozyumun son oturumda emek örgütlerinin temsilcileri "Özelleştirmelerin Sonuçları ve Toplumsal Yansımaları"nı tartıştı. KİGEM Genel Sekreteri Ayla YILMAZ'ın sunuşuyla başlayan oturumda, konuşmacı olarak DİSK temsilcisi Erhan BİLGİN, KESK temsilcisi Erdal APAÇIK, TTB temsilcisi Doç. Dr. Kayıhan PALA ve TMMOB adına Yönetim Kurulu Üyesi İlker ERTEM yer aldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI'nın sempozyumun açılışında yaptığı konuşma şöyle:

Değerli Konuklar, Sevgili Arkadaşlar,

Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumumuza hoş geldiniz. Hepinizi TMMOB Yönetim Kurulu adına sevgiyle, saygıyla, dostlukla selamlıyorum.

Birliğimiz, küresel kapitalizmin bilinen deyimiyle emperyalizmin dünya ölçeğinde dayattığı özelleştirmelerin ülkemizde de insanımıza nelere mal olduğu konusunda bilim insanları, uzmanlar ve emek meslek örgütleri ile birlikte tespitler yapmaya devam ediyor. Öncelikle herkes tarafından algılanmalıdır ki: Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumları dizimiz özelleştirme karşıtlarının bir buluşma platformudur. Yüreği insandan, halktan ve emekten yana atanların buluşma platformudur.

Ocak 2005'te Birliğimizin çağrısı ile bir araya gelen Türk-İş, Hak-İş, DİSK, KESK, TMMOB, TTB ve KİGEM temsilcileri, yapılan bir dizi toplantı ile 26-27 Mayıs 2005'te "20. Yılında Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumu"nu gerçekleştirerek bu sempozyum dizisini başlatmış oldular. Birinci sempozyumun birinci oturumunda bilim insanları "Küreselleşmenin önemli aracı özelleştirme" başlığı altında Dünya'da ve Türkiye'de kapitalizmin tarihsel değişimi, özelleştirme politikaları ve hukuksal savaşım konularındaki düşüncelerini ifade ettiler. İkinci oturumda 20. yılında özelleştirmenin Türkiye'deki bilançosu ortaya konuldu. Enerji, telekomünikasyon, kimya-petrokimya, metalurji, tekel, tarım, ormancılık, madencilik, arazi ve kıyı, kâğıt, tekstil, eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve yerel yönetimler alanlarında hazırlanan sektör sunumları katılımcılarla

paylaşıldı. Üçüncü oturumda “20. Yılında Özelleştirmelerin Sorgulanması” başlığı altında bilim insanları görüşlerini paylaştı.

Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumunun ikincisi 13-14 Kasım 2008'de Ankara'da gerçekleştirildi. Bu sempozyumun açılış bildirisi ile “Türkiye'deki özelleştirme uygulamalarına toplu bir bakış” yapıldı. Birinci oturumda “Türkiye'de özelleştirme olgusuna kamu hizmeti ve kamu mülkiyeti açısından kavramsal bakış” konuşuldu. İkinci oturumda “Türkiye'de özelleştirme konusunda söylenenler, yapılanlar ve yapılması gerekenler” değerlendirildi. Üçüncü oturumda çok değerli örgüt temsilcileri “Özelleştirmelere karşı neler yapıldı, neler yapılmalı?” sorusuna yanıt aradı. Dördüncü oturumda TMMOB'ye bağlı odaların yöneticileri “Özelleştirmelere karşı ne yaptık? Ne yapmalıyız?” sorusunu yanıtladılar. Beşinci oturumda bilim insanları “Özelleştirmelere karşı ne yapmalı? Kamu girişimciliği nasıl geliştirilmeli? Kamu hizmeti nasıl sunulmalı?” sorusuna yanıt aradılar.

Sevgili Arkadaşlar,

Türkiye'de Özelleştirme Gerçeği Sempozyumlarıyla, özelleştirme karşıtlarını bir araya getiren Birliğimiz, 40. Çalışma Döneminde düzenlediği bu üçüncü sempozyumla da kapitalist küreselleşmenin küresel krizinin yaşandığı kapitalizmin bu yeni döneminde, özelleştirmelerin yıkımı konusunu bir kez daha görünür kılmayı amaçladı.

2008 yılı sonlarında yaşanmaya başlanan küresel krizle birlikte kapitalist sistemin yeni bir noktaya evrileceği gerçeğinden hareketle, önümüzdeki dönem sistemin kendi alternatiflerinin de tartışılacağı bir dönem olacaktır. TMMOB, geline nokta özelleştirme karşıtlarının entellektüel bir bakış açısıyla konuyu mevcut duruma göre değerlendirip, sosyal bir devlete doğru evrilmenin ne kadar acil bir ihtiyaç olduğunun tespiti yönünde yeni verilerle özelleştirme gerçeğinin bir kez daha vurgulanması gerektiğini biliyor.

Bu sempozyumda, özelleştirmenin günümüzde geldiği noktayı, “Ülkemizde ve Dünya'da Yaşanan Özelleştirmelerin Genel Değerlendirmesi”, “Özelleştirmelere Karşı Yeniden Kamu ve Sosyal Devlet Anlayışı”, “Yaşanan Küresel Ekonomik Kriz Karşısında Yeniden Kamu Girişimciliği” ve “Özelleştirmelerin Sonuçları ve Toplumsal Yansımaları” başlıkları altında değerli bilim insanları ile hep birlikte inceleyeceğiz.

Sevgili Arkadaşlar,

Hatırlatmam gerekirse bu sempozyumun ilk ikisinde özetle şunlardan söz edilmişti:

“Özelleştirme” küresel kapitalizmin, ürettiği krizini aşmak amacıyla özellikle 1980'li yıllardan sonra mal, hizmet ve sermayenin küresel ölçekte sınırsız dolaşımını sağlamak için “liberal reformlar” adı altında “dünya” ölçeğinde dayattığı ekonomik, toplumsal, siyasal ve ideolojik boyutları olan küresel politika araçlarından birisidir.

Dar anlamda, “Devletin iktisadi faaliyetlerini gerçekleştiren kamu iktisadi teşebbüslerinin, yani KİT'lerin mülkiyetinin özel sektöre devredilmesi”; geniş anlamda “Devletin iktisadi faaliyetlerinin azaltılması ya da bu fonksiyonunun tümüyle serbest piyasa koşullarına devredilmesi”ni içeren “özelleştirme”lerin ülkemizde yasal altyapısının oluşturulmasına 1983 yılı sonrasında başlanmıştır. 1984'te 2983 sayılı Yasa çıkarıldı. Özelleştirmelerin uygulama alanının ve önceliklerinin belirlenmesi için Dünya Bankası istemiyle 1985 yılında “Özelleştirme Ana Planı” hazırlandı. 1986'da 3291 sayılı Yasa, 1990-94 arası bir dizi KHK, 1994'te de eksikliklerin giderilmesi amacıyla 4046 sayılı Özelleştirme Yasası çıkarıldı.

Özelleştirme çalışmaları, 1984 yılında kamuya ait yarım kalmış tesislerin tamamlanması veya yerine yeni bir tesis kurulması amacıyla özel sektöre devir uygulamaları ile başlamış; 1986 yılından itibaren hız kazanan program çerçevesinde, günümüze kadar yüzlerce kuruluşta halka arz, varlık satışı, devir

işlemi ve blok satış yöntemleriyle yapılan özelleştirmeler sonucunda çoğu kurumda hiç kamu payı kalmamıştır.

Bu süreçte; doğal tekel alanlarında kamu işletmeleri parçalanarak, kamuya ait çimento, süt, et, yem, dokuma, orman ürünleri, gemi, gübre sanayileri, enerji santralleri, kimya ve petrokimya tesisleri, maden işletmeleri, demir çelik işletmeleri, kâğıt fabrikaları, telekomünikasyon hizmetleri, ulaşım hizmetleri ve bankacılık sektörü özelleştirilerek, alan uluslararası tekellere bırakılmış, ülkemiz daha da fazla dışa bağımlı duruma sokulmuştur.

1990'lı yıllardan itibaren KİT'lerin dışında, Dünya Ticaret Örgütü kararları ve GATS hükümleriyle bağlantılı olarak eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve altyapı hizmetleri de özelleştirme saldırısına uğramaya başlamıştır. Emek ve demokrasi güçlerinin istemleri doğrultusunda değil, küresel sermayenin egemenliğinin bir aracı olarak gündeme getirilen “yerelleşme” politikaları ile su, toprak, orman, kıyılar ve madenler gibi doğal kaynaklar tüm yurttaşların yararlanacağı varlıklar olmaktan çıkarılmış, alınıp satılabilir “mal” konumuna dönüştürülmüştür.

Ortaya çıkan sonuç; işsizliğin artması, eşitsizliğin derinleşmesi, sosyal ve ekonomik dokunun zarar görmesi, göçlerin yaşanması, sağlık, eğitim, sosyal güvenlik ve altyapı gibi temel yurttaşlık haklarının piyasalaştırılması, kamu hizmetlerinden yoksun kalma olmuştur. Kamu yönetiminin tüm sektörlerde kırıldığı veya tarım sektöründe olduğu gibi dağıtıldığı, kamu adına karar alma ve uygulama düzeylerinin “yönetişim” modeliyle küresel sermayenin örgütlerine devredilmeye çalışıldığı süreçte, “katılımcılık”, sermayenin kurduğu “sivil toplum örgütleri”ne bırakılmıştır.

Ülkeyi “pazar”, devleti “tüccar”, yurttaşı “müşteri” konumuna getirmeyi amaçlayan ve ironik bir biçimde “AB'ye uyum” adı altında gündeme getirilen yasal ve kurumsal düzenlemelerle küresel eklemlenmenin altyapısı tamamlanmaya çalışılmıştır. Ulusal kaynakları iç ve dış sermaye kesimlerine transfer eden

borçlanma sisteminin doğal sonucu olarak borç sarmalı içine sıkıştırılmış ve üretimden koparılmış bir ekonomik sistemi kabul etmeye zorlanan insanlarımızın yaşam alanlarını doğrudan etkileyen bu süreç, “küreselleşmenin sorgulanması” bir yana, “neyin ne kadar özelleştirildiği” ve “özelleştirmenin ulusal ekonomiye ve topluma ne getirdiği” boyutlarında da yeterince sorgulanmamıştır.

“İdeolojiler öldü” savıyla “küresel kapitalist ideoloji”nin tek doğru olarak dayatıldığı bu dönemde, dünyada ve ülkemizde neoliberal saldırılara karşı emekten yana güçlerin tepkileri de yeterince etkili olamamıştır. Bunu da burada belirtmek gerekir.

Sevgili Arkadaşlar,

Bunları hep birlikte söylemiştik. Söylediklerimizi yaşam hep doğruladı: İşte yaşamakta olduğumuz kapitalist küreselleşmenin kendi yarattığı küresel krizi!

Son 30 yıldır içine sokduğumuz kapitalist küreselleşmenin sonuçları bugün ortadadır: 1 milyar kişinin günde 1 dolardan az kazandığı, dünya nüfusunun zengin yüzde 2'sinin dünya servetinin yarısına el koyduğu bir dünyada yaşıyoruz. Kuzey ile güney arasındaki, kadın ile erkek arasındaki, varsıllarla yoksullar arasındaki fark gittikçe açılıyor. Ülkemizde de yoksulların daha fazla yoksullaştığı, siyasal yapıda pek çok değişimin gerçekleştiği biçimde yaşanan süreç, kapitalist küreselleşmenin küresel kriziyle karanlık yüzünü bir kez daha gösteriyor. Neoliberalizmin kurallarının değişmez olduğu öngörüsü sarsılırken krizden kurtulmak için sistemin taleplerine cevap vermenin de doğru olmadığı ortaya çıktı. Piyasanın inisiyatifine bırakılmış bir ekonomi sürekli kriz üretmekte, faturası da emekçi halka, ücretliye, çalışana kesilmektedir. Özellikle Türkiye gibi kendi kaynaklarını kullanamayan, emperyalizme bağımlı ülkeler bu krizden daha da fazla etkilenecek, etkileniyor da.

İşsizlik rekorları kırılıyor bu ülkede. Yoksulluk ve sefalet almış başını gidiyor. Kapitalist küreselleşmenin

küresel krizi emekçileri teğet geçmiyor. Üstüne üstlük adaletsizliğin adaletsizlik olarak, açlığın açlık olarak sürüp gitmesini sağlamak için kapitalist küreselleşmenin bu düzenini korumaktan da utanmadan söz ediyorlar.

Onların sözlerinin tükendiğini son olarak geçtiğimiz aylarda İstanbul'da yapılan IMF ve Dünya Bankası yıllık zirvesinde gördük. "İstanbul Kararları" olarak adlandırılan kararlarında az gelişmiş ülkelerden daha fazla kaynağı emperyalist merkezlere taşımak dışında bir karar almadılar. Krizden çıkış için çareyi yine "sömürüt katmerleştirmekte" buldular.

Dünyanın geleceği ile ilgili söyleyebildikleri tek şey; "önümüzdeki yıllarda işsizliğin ve yoksulluğun artacağı, yoksulluk nedeniyle savaşların yaşanabileceği" oldu. Bu, kimsenin bilmediği bir konu zaten değil. TMMOB, DİSK, KESK, TTB olarak IMF ve DB Başkanlarına yazdığımız mektupta şöyle ifade etmiştik:

"Bugün yaşanan bunalım basit bir iktisadi kriz değildir. Bu artık tarihsel misyonunu tamamlamış bir üretim ve toplumsal sistemin, yani kapitalizmin bütüncül bir krizidir ve yakın bir gelecekte derinleşmiş toplumsal krizlerle daha büyük yıkım ve acılara yol açması muhtemeldir. Bu nedenle sürdürmekte ısrar ettiğiniz sermaye yanlısı politikalar bugün olduğu kadar gelecekte de birer uygarlık suçu oluşturacaklardır."

Evet, Sevgili Arkadaşlar,

Biz mühendisler, mimarlar, şehir plancıları yaşamın her alanında. Bizler fabrikalarda, şantiyelerdeyiz, bürolarda, sokaklarda, alanlarda. Bizler Türkiye'nin her anında ve her yerindeyiz. Ve gerçekleri bütün çıplaklığı ile görüyoruz. Biz hurafelerin değil, aklın ve bilimin temsilcileriyiz. Biz "Kral çıplak" demeye devam edeceğiz.

İçinden geçtiğimiz süreçten, kapitalizmin küresel krizinden, bizlerin de etkilenmemesi olanaksız. Kriz, tüm emekçi kesimleri olduğu gibi bizim örgütümü-

zün üyelerini de teğet geçmiyor. Türkiye'de ekonominin küçüldüğü; üretim, istihdam, ihracat ve ithalatın gerilediği bir dönemde üretimin direkt içinde yer alan mühendis, mimar ve şehir plancılarının bu durumdan etkilenmemesi düşünülemez. Mühendis ve mimarların bu süreci durdurmak için daha örgütlü, daha bütünleşmiş, daha etkin ve insana seslenen, bilimsel, kültürel ve mesleki girdilerle zenginleştirilmiş daha politik bir tavra ihtiyacı bulunuyor.

TMMOB, böyle bir dönemde, tüm dünyadaki emekten ve halktan yana güçlere "daha demokratik, daha barışçıl, gelirini adaletli paylaşan" bir dünya için büyük görevler düştüğünün bilincindedir. TMMOB ve bağlı odaları, örgütlü gücüyle birlikte sorumluluğun gereklerini yerine getirecektir.

Sevgili Arkadaşlar,

Sözlerimi bitirirken, bu sempozyumun oluşumunda görev alan "TMMOB Özelleştirmelerin ve Sonuçlarının Takibi Çalışma Grubu"na, görüşlerini bizimle paylaşacak bilim insanlarına, emek ve meslek örgütlerinin çok değerli temsilcilerine ve katılımlarınızdan dolayı sizlere Birliğimiz adına çok teşekkür ediyorum.

Sevgili Arkadaşlar,

Özelleştirme kelimesini duyduğumda nedense aklıma hep Tefvik FİKRET'in sözleri geliyor:

Bu harmanın gelir sonu, kapıştırın giderayak!

Yarın bakarsınız söner bugün çıtırdayan ocak!

Bugünkü mideler kavi, bugünkü çorbalar sıcak,

Atıştırın, tıkıştırın, kapış kapış, çanak çanak...

Yiyin efendiler yiyin, bu han-i iştiha sizin,

Doyunca, tiksınca, çatlayıncaya kadar yiyin!

Hepinize saygılar sunuyorum.

ODAMIZDAN

TMMOB SANAYİ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ - 2009

TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası sekretaryalığında düzenlenen TMMOB Sanayi Kongrelerinin on yedincisi "Dünya Ekonomik Krizi ve Türkiye Sanayinin Yeniden Yapılanması Planlamada Model Önerileri, İstihdam Öncelikli Bölgesel Refah ve Kalkınma" temasıyla 11-12 Aralık 2009 tarihlerinde Ankara'da Milli Kütüphane Konferans Salonunda gerçekleştirilmiştir.

TMMOB Sanayi Kongresi 2009' a iki gün boyunca kayıtlı 650 delege katılmış, internet üzerinden ise toplam 4.828 kişi kongreyi canlı olarak izleme imkânı bulmuştur.

Çerçeve Sunum ile dünyada ve ülkemizde yaşanan ekonomik kriz ve sanayileşme olgusunun ele alındığı açılış oturumunun arkasından; "Kriz Sürecinde Dünya Ekonomisi ve Yeni Eğilimler, Krizde Türkiye Sanayinin Durumu ve Geleceği I. ve II., Alan Çalışmalarına Yönelik Panel ve Özel Oturumlar, Planlama Olgusu ve Türkiye Sanayinin Öyküsü," ana başlıkları altında dokuz sunum yapılmış, son olarak da kongre değerlendirmesine ilişkin bir "Tartışma ve Öneriler" forumu düzenlenmiştir.

Makina Mühendisleri Odası kongremize iki araştırma raporu sunmuştur. Bunlardan biri "Türkiye Sanayinde Öncelikli Sektörler ve Bölgesel Kalkınma Yaklaşımı", diğeri de "Türkiye'de Kalkınma ve İstihdam Odaklı Sanayileşme İçin Planlama Önerileri" başlıklıdır.

Raporların ilki; imalat sanayinin öncelikli alt sektörlerin durumunu, planlı dönemler ve sonrasını ulusal, bölgesel ve sektörel düzeyde değerlendirmiş

ve bölgesel kalkınma yaklaşımlarını incelemiştir. İkinci rapor; Türkiye'de geniş halk kitlelerine refah sağlayacak kalkınma kavramına planlı ekonomi ve istihdam odaklı sanayileşme açısından bir yaklaşım getirmeyi ve bu yaklaşımı gerçekleştirmek için uygulanması gerekli planlama politikaları için öneriler sunmayı amaçlamıştır.

Bütün bu oturumlarda sunulan bildirimler ve yapılan konuşmalar ile forumda dile getirilen görüşlerden hareketle hazırlanan aşağıdaki Sonuç Bildirgesi kamuoyunun dikkatine sunulmaktadır.

Kongremiz; dünya ve ülkemizi sarsan büyük kriz ortamında ve bu krizin ekonomik ve sosyal yaşamda açtığı derin tahribatların pazar ekonomisinin tahtını salladığı bir dönemde düzenlenmiştir. Her ne kadar kapitalizmin sınırsız kâr ve emperyalist siyasal egemenlik çabası sürecektir ise de, görülmesi gereken gerçek, yalnızca neoliberal modelin değil, onu da içerir biçimde, 300 yıllık bir modelin iflasının yaşanmakta olduğudur.

Gelişmiş kapitalist ülkelerin krizden çıkış için harcadığı 12 trilyon doları bulan kurtarma pa-

ketleriyle bile aşılamayan bu krizle, yolsuzluk, rüşvet, borsa ve tahvil piyasasındaki oyunlar ile dev tekellerin yönetim kadrolarının hiç ettiği milyarlarca dolar ilk kez tüm açıklığıyla gözler önüne serilmiştir. Kapitalizm ve neoliberal politikalar bu kez tekrar ve daha kökten bir şekilde sorgulanmaya başlanmış, gelir dağılımının dünya ölçeğinde yarattığı uçurum, yoksulluğun boyutu ve işsizlik sorunu ile gündemin ilk sıralarına oturmuştur.

Bu bunalım, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde özellikle sanayi sektörünü etkilemiş, üretim ve iç piyasalarda talep düşmüş, iç ve dış ticaret hacmi daralmış, işsizlik oranları büyümüş ve istihdam hacmi olabildiğince küçülmüştür. Daha düne kadar "tüketim kalıpları" ve "tüketim düzeyi" sürekli sorgulanırken, bu koşullarda "başka bir dünya" oluşturma düşüncesi, "ütopya" olmaktan çıkıp, kitlelerin zihnine yerleşmeye başlamıştır.

Kriz süreci ve sonrasında, başarılabilen ülkelerde, ekonominin tüm sektörleri yeniden planlanacak, yeni paradigmlar ve yaklaşımlar oluşacaktır. Kongremiz, Türkiye açısından böylesi bir misyonu somutlamak sorumluluğunu üstlenmiştir. Önceki kongrelerimizde bu bağlamda ülkemiz sanayi ve ekonomisinin eşitsiz, kırılğan ve kriz üretici yapısına defalarca dikkat çekilmiş, 2007 kongremizin ana teması bu nedenle, "Geçmişten Geleceğe Sanayileşme, Planlama ve Kalkınma, Türkiye İçin Model Önerileri" olarak belirlenmiştir.

2009 kongresi de bu temanın devamı niteliğinde, "Dünya Ekonomik Krizi ve Türkiye Sanayinin Yeniden Yapılanması" başlığı altında örgütlenmiştir.

2008 Ekim'inde patlak veren kriz üzerine 28 Şubat 2009 tarihinde, "Sanayi Kongresi 2009'a Doğru, Kriz ve Sanayi Sektörlerinin Durumu Sempozyumu" bu kapsamda düzenlenmiştir.

Otomotiv, metal, makina imalat, tekstil, enerji, kimya, elektrik-elektronik, tarım ve tarıma dayalı sanayi sektörlerinin temsilcilerinin katılımıyla düzenlenen bu sempozyumda, yaşadığımız sorunların,

üretim ve yatırımı dışlayan, yerli kaynak kullanımını reddeden, üretim ve ihracatı ithalata bağımlı kılan, yüksek cari açık, yüksek dış borç ve sıcak para politikalarına dayalı, o pek övünülen "büyüme"yi döviz kuru ve finans hareketleri ile sağlayan ekonomi politikalarından kaynaklandığı bir kez daha teyit edilmiştir.

Sempozyumda saptanan sorunlarla birlikte Makina Mühendisleri Odası, toplam 22 alt sektörün gösterge ve performanslarını irdelemiş ve bu değerlendirmeleri sektörel, bölgesel ve ulusal planlama, kalkınma süreçlerine bağlayan iki ayrı rapor halinde Kongreye taşımıştır.

Sanayimiz onlarca yıl iktidarlara, dünya ve ülke konjonktürüne, IMF, Dünya Bankası, Gümrük Birliği, Avrupa Birliği, Dünya Ticaret Örgütü tarafından belirlenen politikalara bağılı olarak önemli dalgalanma ve krizlerin içinden geçmiştir. 1974 - 2008 arası yaşanan sekiz adet kriz ve sürekli aşağı doğru dalgalanma üreten yapı, bu bağlamda değerlendirilmelidir.

1960 -1980 yıllarını kapsayan ithal ikameci sanayileşme döneminde planlama/kalkınma bütünlüğü oluşturulmaya çalışılırken, sanayinin teşviki, korunması, finansmanı, kalkınma hızı ve istihdam parametreleri başat konumda olmuştur. Gümrük muafiyeti, yatırım indirimi, orta vadeli kredi verilmesi, imar kolaylıklarına yönelik teşvikler v.b. söz konusu olmuştur.

Ancak daha sonra kalkınma ve merkezi planlama parametrelerinin adım adım yok edildiği bir süreç yaşanmıştır. 24 Ocak 1980 kararları ve 1980 askeri darbesi ile başlayan bu dönemde sübvansiyonlar büyük ölçüde kaldırılmış, KİT yatırımları durdurulmuş, büyük ölçekli sanayi kuruluşları özelleştirilmiş, sabit sermaye yatırımlarında gerileme yaşanmış, Gümrük Birliği hedefleri doğrultusunda tüm sektörlerde korumacılık asgariye indirilmiş, Türkiye sanayisi eşitsiz koşullarda küresel rekabete açılmıştır.